

Občinsko glasilo *Pleternice*

Str. 8
Vesele božične in novoletne praznike!

Str. 14
Nepogrešljivi poklici
v času epidemije

Str. 4
Gradbena dela v Beričevem,
na Vidmu in v Dolskem

Str. 19
Naredite si praznike bolj
vesele, nagajive in igrive

Spoštovani obiskovalci Lekarne Pogačnik!

Zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja infekcij smo v lekarno dolžni sprejemati le po 1 stranko.

Občasno nastane vrsta, ki jo skušamo hitro odpraviti. Da ne bi prihajalo do predolgega čakanja, nam lahko pišete na lekarnapogacnik@siol.net ali nas pokličete na tel. št. 01 5638 308.

Večje količine receptov in zdravil vam lahko pripravimo vnaprej in vam povemo, kdaj jih pridete iskat. Prav tako nam lahko naročite večje nakupe. Upamo, da se kmalu srečamo v normalnih razmerah. Vse dobro vsem, Lekarna Pogačnik.

Dežurni telefoni za pomoč občanom v nujnih primerih, povezanih z epidemijo covid-19:

• Civilna zaščita Občine Dol pri Ljubljani: 01 530 32 50; 040 730 516 (vsak dan od 8. do 13. ure) ali cz@dol.si

• Valerija Rus, dr. med., ambulanta Dolsko 55: tel. številka 070 384 508

• Anja Černe, dr. med., ambulanta Videm 17c: tel. številka 070 384 512

• Psihološka pomoč psihologinje Špele Debeljak: 059 336 835 (OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani, vsak torek od 8. do 14. ure) ali psiholog.osjmdol@guest.arnes.si

• Psihološka podpora ob epidemiji covid-19: 080 51 00, 24 ur na dan

• Župnik Alojzij Grebenc: 031 525 256

• Župnik Marko Avsenik: 041 614 964

• Rdeči križ Slovenije: 040 788 698 (ponedeljek – četrtek med 9. in 15. uro, petek med 9. in 12. uro) ali info@rdcikrizljublana.si

• Klicni center Vlade Republike Slovenije: 080 14 04

• Generalna policijska uprava: 04 514 70 01

Spoštovane občanke in cenjeni občani!

Iskrene čestitke ob praznovanju dneva samostojnosti in enotnosti Republike Slovenije. Bodimo tudi v nezavidljivih časih pogumni, odločni, a hkrati strpni in potrpežljivi.

**Veterani vojne za Slovenijo
Občine Dol pri Ljubljani**

Optimistično v leto 2021

Nina Keder, urednica

Lani ob tem času še slutili nismo, kakšno leto nas čaka. Kot vedno smo si voščili srečno, zdravo in uspešno novo leto, ki pa se je za marsikoga izkazalo za leto, ki si ga želi čim prej pozabiti. In tako naj tudi bo! Zazrimo se naprej, v prihodnost, v leto 2021 in si zaželim vse najlepše. Prihod cepiva proti novemu koronavirusu je že pred vrati in naše življenje se bo počasi vrnilo v stare tirnice. Potem, ko smo dodobra spoznali vse kolovoze in sprehajalne poti v naši občini, smo utrdili tudi prepričanje, na kako lepem koncu živimo. Na dosegu prestolnice in v objemu rek in gozdov lahko zdaj le še bolj zavzeto načrtujemo, kaj vse še lahko storimo, da bo naše bivanje tu še prijetnejše. Eden prvih korakov v to smer bo razglasitev zmagovalnih projektov participativnega proračuna, ki ste jih izglasovali in bodo že kmalu pripomogli k lepši in še bolj pestri podobi naših krajev. Moja osebna pobuda vsem pa je tudi, da bolj pazite, kam odvržete uporabljene zaščitne maske, kajti vse preveč jih vidimo ob poteh, na travnikih, in ne v za to namenjenih smetnjakih. Ohranimo naše kraje čiste in v prihodnjih letih nam bo še lepše.

Pletenice občinsko glasilo občine Dol pri Ljubljani

**December 2020
Številka 12/2020**

Pletenice so informativno glasilo Občine Dol pri Ljubljani.

Izhaja enkrat mesečno in ga brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v občini. Naslednja številka izide 15. januarja 2021. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov pletence@dol.si. Zadnji rok za oddajo prispevkov je 4. januar 2020

Izdajatelj

Občina Dol pri Ljubljani

Zanj

župan Željko Savič

Naslov uredništva

Glasilo Pletenice,
Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani

E-naslov

pletence@dol.si

Odgovorna urednica

Nina Keder

Grafična priprava

Urban Bat

Lektoriranje

Kodent-Kokalj in družbenik,
k. d.

Uredniški odbor

Aleksandra Resman

Katja Kralj

Borut Zajc

Uredništvo si pridržuje pravico do redakcijskega urejanja in krajšanja besedil, ki so predolga ali vsebujejo neprimerno in žaljivo vsebino. Pisma bralcev, ki so dolga nad 1500 znakov (s presledki), zaradi omejenega prostora ne bodo objavljena. Navodila za oddajo prispevkov in pisem bralcev ter cenik oglasnega prostora najdete na spletni strani www.dol.si.

Tisk

Schwarz Print, d.o.o.

Naklada

2.500 izvodov

Spoštovani sokrajani in sokrajanke!

Prišli smo do konca, do zadnjega meseca v letu. Ta velja za najbolj praznično obarvanega, družinskega, pravljичnega in dogajanja polnega, toda letos bo malo drugačen, kakršnega tudi naši najstarejši ne pomnijo. Letošnje leto nas bo naučilo, da časa, ki ga običajno preživimo v krogu najbližjih, ne smemo razumeti za samoumevnega. Vendar naj bosta stiska ali negotovost še tako hudi, vam kljub temu iz srca želim, da odnose s svojimi znanci, sosedi, prijatelji in sorodniki še naprej srčno negujete, vendar na način, da jih ne boste izpostavili nepotrebnemu tveganju za okužbo.

Letošnja decembrska izkušnja naj da prednost tesnejšim stikom znotraj družine in naj ne bo osredotočena zgolj na materialne dobrine. Izkoristimo ta čas izolacije, da bomo še tesneje povezani z otroki in vnuki, da jih še več naučimo o drugačnih vrednotah, kot so prijateljstvo, medsebojni odnosi, zaupanje in spoštovanje. Potrudimo se, da bomo poleg igrač, ki jih prinesejo dobri možje, letos v darilo skrili prav posebno doživetje za vso družino.

Letos se je tudi adventni čas začel malo drugače. Konec novembra sva z župnikom iz župnije Dolsko g. Markom Avsenikom na povabilo dekana in župnika g. Alojza Grebenca na prečudovitem venčku pred cerkvijo svete Marjete v Dolu simbolično prižgala svečko pred prvo adventno nedeljo. Dogodek se je zgodil v ožjem krogu ob upoštevanju vseh priporočil, ampak sporočilo je imelo zelo simboličen pomen za ta in prihajajoči čas. Spomni nas na moč besed »pričakovanje« in »upanje«. Naj vsak zase pomisli, kam bo umestil ti dve lepi besedi in naj se mu uresniči. Za december so značilni tudi trije dobri možje, ki pridejo in obdarujejo pridne otroke. Zagotovo lahko rečemo, da je december tudi najbolj čaroben in priljubljen zaradi božiča, 25. decembra. Kristjani se na ta dan spominjajo Jezusovega rojstva, v splošnem pa je to družinski praznik,

ko se postavlja božično drevo, hiše in kraji se okrasijo z lučkami in različnimi okraski. Tudi v naši občini smo tradicionalno na večer pred prihodom svetega Miklavža prižgali luči v vaških jedrih. Seveda se v decembru ne vrti vse samo okoli božiča, saj imamo v tem mesecu tudi nekaj drugih zelo pomembnih praznikov. Letos je še posebej pomembna 30. obletnica samostojnosti in enotnosti in prav je, da se je spomnimo kot dneva, ko smo pokazali največjo mero enotnosti v svoji zgodovini. V zadnjem letošnjem uvodniku se namenoma ne želim dotakniti

aktualnih tem, ki nam grenijo vsakdan. Ko sem slišal, da je Miklavžu uspelo spraviti v karanteno vse parkeljne, sem tudi sam upal, da tudi meni ne bo ušel iz steklenice kakšen princ ali sluga teme. Žal se mi kljub velikemu trudu in prizadevanju vse želje ne uresniči. Želim vam zdrav, miren in vesel božič in srečno novo leto 2021. Naj bo prihajajoče leto polno optimizma, srčnosti in motivacije. Srčno verjamem, da bo leto, ki prihaja, prijaznejše, bolj varno in se bo življenje vrnilo v stare tirnice. Skupaj bomo zmogli – ostanite zdravi. •Vaš župan Željko Savič

Videmska cesta z nivojskim križiščem in pločnik proti Dolu

Zaključena so gradbena dela na lokalni cesti LC 071 064 med križiščem pri OŠ in križiščem z regionalno cesto Ljubljana–Litija: izgradnja javne kanalizacije s sočasno rekonstrukcijo ostale javne infrastrukture z novim pločnikom in javno razsvetljavo, tudi hitrostna ovira. Zaključena so tudi gradbena dela na križišču pri Osnovni šoli Janka Modra, ki je za večjo varnost učencev in drugih udeležencev v prometu odslej na dvignjenem nivoju s poudarjenimi talnimi označbami in ojačano javno razsvetljavo ter dodanim pločnikom. Pri tem nivojskem križišču so bile upoštevane Smernice za umirjanje prometa. Taka rešitev velja za eno najustrežnejših za umirjanje prometa v križiščih. V teku je izvedba pločnika na lokalni cesti LC 069 021 na Vidmu med hišnimi številkami 19 in 21. Dela bodo predvidoma končana pred koncem leta.

• Občinska uprava

Foto: Občinska uprava, Nina Keder

Pločnik v Beričevem

V vzhodnem delu naselja Beričevo so se v novembru začela gradbena dela za izgradnjo pločnika. Pločnik je izveden, asfaltiranje odrezanega dela cestišča vzdolž novega pločnika pa bo izvedeno takoj, ko bodo vremenske razmere to dopuščale. V času asfaltiranja bo na lokalni cesti LC 069 021 ponovno delna zapora, o kateri bodo občani pravočasno obveščeni. •Občinska uprava

Obnova otroških in športnih igrišč z evropskimi sredstvi

Ob osnovni šoli in vrtcu v Dolskem so bili odstranjeni dotrajani in nevarni elementi otroškega igrišča (zarjavela kovinska igrala, razpadajoči les, blato). Na tem mestu so se začela pripravljala dela za postavitev novih igral in dopolnilne urbane opreme ter vzpostavitev športnega medgeneracijskega prostora v neposredni bližini z zunanjimi fitness elementi in sodobno urbano opremo (klopce, koši). Dela bodo predvidoma zaključena še v tem letu.

• Občinska uprava

Namenitev dela dohodnine za donacije

Ste vedeli, da lahko del dohodnine namenite nevladnim organizacijam? Od leta 2007 lahko zavezanci za dohodnino največ 0,5 % dohodnine namenijo nevladnim organizacijam. Od tega lahko ta denar namenijo le eni ali pa do največ petim nevladnim organizacijam. Ta del dohodnine za nevladne organizacije, ki prispevajo k skupnemu dobremu in se trudijo, da bi bilo bivanje v naši družbi prijetno in lepo za vse, pomeni velik prispevek. Zakaj torej dela svoje dohodnine ne bi namenili nekomu po lastni izbiri in tako poskrbeli, da denar dobi, kdor si ga po vašem mnenju zasluži? Dohodnina bi sicer ostala nerazporejena v državnem proračunu in tako ne bi imeli vpliva na to, kako se bo denar porabil. Izbirate lahko med preko 5.000 kulturnimi, športnimi ali galskimi društvi, dobrodelnimi organizacijami, društvi za zaščito živali idr. Upravičenci so objavljeni na seznamu (z imenom oziroma nazivom in davčno številko) na spletni strani FURS. Davčni zavezanec lahko posameznemu upravičencu nameni 0,1 %, 0,2 %, 0,3 %, 0,4 % ali 0,5 % dohodnine, seštevek vseh pa ne more presegati 0,5 % dohodnine. Rok za odločitev je konec leta.

Kako lahko 0,5 % dohodnine namenim izbrani nevladni organizaciji? Postopek je zelo preprost. Najprej morajo dohodninski zavezanci izbrati eno ali največ pet nevladnih organizacij. Donacija je povsem brezplačna. 0,5 % dohodnine zavezanci lahko namenijo izbrani(m) nevladni(m) organizaciji(-am) na več načinov:

- Izpolnite obrazec na spletni strani eDavki.
- Natisnite in izpolnite obrazec ter ga odnesite ali pošljite na pristojni finančni urad.
- Na spletu poiščite spletna mesta organizacije ali organizacij (največ pet), ki jim želite nameniti svojih 0,5 % dohodnine. Na njihovih spletnih straneh poiščite podatke, kako darovati del dohodnine. Izpolnite obrazec in ga pošljite/odnesite na finančni urad.

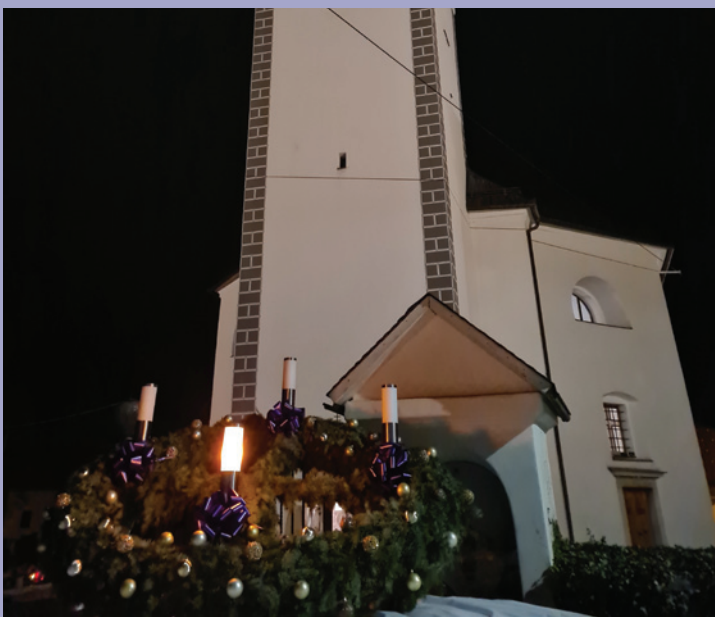
Ali vas to kaj stane? Darovanje 0,5 % dohodnine je za dohodninskega zavezanca povsem brezplačno. To pomeni, da namenitev dela dohodnine za zavezanca ne pomeni nobenega dodatnega stroška, prav tako pa to ne vpliva na višino vračila ali doplačila dohodnine.

• Občinska uprava

Prižig prve adventne svečke

Prižigu prve svečke na predvečer prve adventne nedelje pred cerkvijo v Dolu bi v običajnih razmerah prisostvovalo večje število občanov, a tokrat to ni bilo tako. Le oba župnika, Alojzij Grebenc in Marko Avsenik, ter naš župan Željko Savič, ki je tudi prižgal prvo svečko, so se zbrali in simbolično obeležili dogodek. V upanju na skorajšnje izboljšanje razmer in spet bolj vesele dneve si lahko veliki adventni venec v naslednjih predbožičnih dneh ogledate sami.

• Nina Keder

Občina šoli zagotovila 10 računalnikov

Občina Dol pri Ljubljani je sledila prošnji ravnatelja po zagotovitvi dodatne računalniške opreme za naše otroke za potrebe šole na daljavo. V času šolanja na daljavo, ugotavljamo, da največjo težavo povzroča pomanjkanje primerne tehnične opreme. V prizadevanjih za zagotovitev enakih možnosti za vse otroke in na prošnjo ravnatelja, ki je izpostavil problem pomanjkanja računalnikov, smo se na Občini Dol pri Ljubljani odločili pomagati tudi pri tem. Občina je kupila 10 računalnikov in jih dala v uporabo Osnovni šoli Janka Modra za potrebe šolajočih otrok na daljavo. S to potezo smo zmanjšali problematiko pomanjkanja računalniške opreme za naše otroke pri pouku na daljavo.

• Občinska uprava

Foto: Nina Keder, občinska uprava

Skrb za urejeno okolico

Ravnanje z odpadki je timsko delo Voke Snage, ki skrbi za zbiranje odpadkov in njihovo pot v predelavo, ter občanov in občanov, ki ste ključni pri tem, da nastane manj odpadkov. Za tiste, ki nastanejo, pa ustrezno poskrbite. Obveznost vseh občanov je, da svoje odpadke pravilno ločujete in jih odlagate v ustrezne zabojnike. Pri tem si lahko pomagate z e-abecednikom odpadkov na www.mojiodpadki.si.

Na nepravilno ravnanje z odpadki vas bo z obvestilom na zabojniku opozorila Voka Snaga, za ponavljajoče nepravilno ravnanje pa lahko medobčinski inšpektorat, ki je pristojen za nadzor, izda tudi globo. Kadar imate bioloških in/ali mešanih komunalnih odpadkov več kot običajno, jih lahko pospravite v 50- ali 100-litrsko Voka Snagine tipizirane vreče in jih na dan odvoza postavite zraven ustreznega zabojnika. Naenkrat lahko pripravite do pet vreč, pri čemer teža posamezne vreče ne sme presegati 10 kilogramov. Vreče so na prodaj prek spleta (www.vsezaodpadke.si/vokasnaga) in v Centru ponovne uporabe na Povšetovi 4 v Ljubljani. Zadnje čase se poleg zabojnikov na številnih lokacijah nabirajo odpadki, ki spadajo v zbirni center oziroma je zanje treba naročiti kosovni odvoz, številni odpadki pa so namesto v zabojnike odloženi poleg njih. Odlaganje odpadkov poleg zabojnikov je prepovedano.

V zbirnih centrih odpadke sprejemajo brezplačno. Za nekatere odpadke veljajo količinske omejitve, in sicer za gradbene odpadke in izolacijske gradbene materiale (0,5 m³), pnevmatike (5 gum), kosovne odpadke (3 m³), zeleni odrez (1,5 m³), salonitne plošče (evropaleta do višine pol metra) in pohištveni les (2 m³). Gradbene odpadke sprejemajo samo v Zbirnem centru Barje.

ZBIRNI CENTER BARJE

od 1. novembra do 31. marca: od ponedeljka do sobote od 6. do 18. ure, od 1. aprila do 31. oktobra: od ponedeljka do sobote od 6. do 20. ure.

ZAČASNI ZBIRNI CENTER POVŠETOVA

od torka do sobote od 11. do 18. ure, ob nedeljah, ponedeljkah in praznikih zaprto.

Zbirni centri so ob praznikih zaprti. Odvoz kosovnih odpadkov je enkrat na leto brezplačen. Uporabniki ga naročite, ko ga potrebujete. To storite

Zbirni center Barje

Zabojniki na pločnikih, cestiščih in drugih javnih površinah so nevarni za pešce, kolesarje in voznike.

tako, da izpolnite e-naročilnico na www.mojiodpadki.si, izberete datum znotraj razpisanega pomladnega ali jesenskega termina ter počakate na klic, da se dogovorite o podrobnostih odvoza kosovnih odpadkov. Občinska zakonodaja določa, da morajo vsi uporabniki zabojnikov, tudi tisti za embalažo in papir, stati na zasebni površini. Zabojsnik na dan odvoza do 6. ure zjutraj postavite na prevzemno mesto, to je na rob javne površine, kjer se smetarsko vozilo lahko ustavi in izprazni zabojnik.

Na odvoz odpadkov vas lahko en dan prej opozori brezplačen SMS-opomnik. Nastavite si ga na spletni strani www.mojiodpadki.si prek aplikacije Moji odvozi.

Več informacij na www.vokasnaga.si in www.mojiodpadki.si. Lahko jim tudi pišete na vokasnaga@vokasnaga.si ali pokličete v Center za pomoč in podporo uporabnikom na telefonsko številko 01 477 96 00. • Javno podjetje

Vodovod Kanalizacija Snaga, d. o. o.

Fotoavtomat na Občini Dol pri Ljubljani

Obveščamo vas, da je Občina Dol pri Ljubljani obogatena z novim fotoavtomatom. Fotoaparati se nahajajo v predprostoru občinske stavbe. Za ceno 7 eur prejmete 4 fotografije, primerne za dokumente. Fotoaparati so na voljo v času uradnih ur krajevnega urada, to je ob četrtkih od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00. Fotoaparati sprejema kovance ter bankovce za 5 in 10 eur. Fotografije iz fotoavtomatov so od leta 2013 dalje primerne tudi za uporabo v osebnih dokumentih, vse od zadnje spremembe Pravilnika o izvrševanju zakona o potnih listinah, Pravilnika o izvrševanju zakona o osebni izkaznici in Pravilnika o voznških dovoljenjih. Na Ministrstvu za notranje zadeve (MNZ) lahko preverite dejstvo, da fotografije nimajo več ekskluzivne pravice za izdelavo fotografij. Vsak občan lahko namreč po novem za izdelavo osebne izkaznice, potne listine, orožne listine in dovoljenja za prebivanje predloži fotografijo, posneto z napravo za samopostrežno fotografiranje oziroma s fotoavtomatom.

Fotografije za osebne dokumente, narejene s fotoavtomatom, ustrezajo zahtevam kakovosti fotografije za

dokumente, postavljenim s strani MNZ. Prav tako fotoavtomat izpolnjuje naslednji zahtevi pravilnikov, da mora fotografija za dokumente kazati pravo podobo osebe in ne sme biti retuširana. Fotoavtomat uporabnika sam usmerja pri izdelavi fotografij za dokumente. Uporabnik v fotoavtomat le vstavi ustrezno plačilno sredstvo, se usede na stol, zagrne zaveso in izbere želeni jezik programa, ki ga spremlja tekom fotografiranja tako glasovno kot vizualno. Računalniški program je namreč narejen tako, da uporabnika prek glasovnega opozorila in prek ekrana usmerja, kam se mora postaviti, oziroma na katero višino mora nastaviti stol, da bo njegova fotografija ustrezna za dokumente. Uporabnik se ustrezno namesti takrat, ko se njegov obraz pojavi v sredini rdečega kroga, ki se prikaže vizualno na ekranu pred njim.

• Občinska uprava

Foto: Nina Keder

Izposoja v času epidemije

Knjižnica Jurij Vega je bila zaradi korona virusa v jesenskem času zaprta le teden dni, sicer pa uporabnikom že ves čas omogoča brezstični prevzem gradiva v predverju knjižnice. Gradivo, ki si ga želite izposoditi, predhodno naročite preko obrazca, ki ga najdete na internetni strani Mestne knjižnice Ljubljana. Ko so knjige pripravljene, vas po telefonu obvestimo, da jih lahko osebno prevzamete v predverju knjižnice v času njene odprtosti. Če nimate možnosti, da gradivo naročite preko obrazca, lahko pokličete v knjižnico na telefonsko številko 01 308 53 50 in vam ga predhodno pripravimo za izposajo.

Knjižnica Jurij Vega Dol pri Ljubljani je že deseto leto del zgodbe Mestobere, uspešnega projekta Mestne knjižnice Ljubljana, ki nas s svojimi zanimivimi in vznemirljivimi predlogi popelje v brezmejno bralne užitke različnih knjižnih svetov.

VSE KNJIGE, KI JIH BOMO KADAR KOLI POTREBOVALI, DA BI POSTALI TAKO BOGATI, TAKO ZDRAVI, TAKO SREČNI, TAKO MOČNI, TAKO PREFINJENI IN TAKO USPEŠNI, KOT ŽELIMO BITI, SO ŽE NAPISENE. IZPOSODITE SI JIH V KNJIŽNICI JURIJ VEGA. VLJUDNO VABLJENI TUDI V NOVEM LETU 2021!

V bralnem projektu lahko sodelujete člani Mestne knjižnice Ljubljana (16+), ki boste prebrali vsaj 5 knjig z aktualnega bralnega seznama priporočenih knjig (najdete ga na internetni strani MKL – Mesto bere). Do 3. maja 2021 boste na naslov MKL poslali izpolnjen obrazec, ki si ga lahko sami natisnete ali izpolnite e-obrazec na spletni strani. Tudi letos bo izžrebanec prejel nagrado sponzorja, vikend paket za dve osebi v Bohinj ECO Hotelu; vsi sodelujoči pri projektu pa prejmete bon za brezplačno enoletno članstvo v Mestni knjižnici Ljubljana. • Branka Vodenik, Knjižnica Jurij Vega

**NOTARKA
NATAŠA STANONIK**

NOTARSKA PISARNA V BTC-ju

Obveščamo vas, da je 9.12.2020 v BTC - ju začela s poslovanjem Notarska pisarna notarke Nataše Stanonik.

NOTARKA NATAŠA STANONIK
BTC, Šmartinska cesta 152, 1000 Ljubljana
(v bližini Pošte Slovenije)
Telefon: 01 200 8 200
E-naslov: pisarna@notarka-stanonik.si

Veselim se sodelovanja z vami in vam želimo mirne ter zdrave prihajajoče praznike ter srečno leto 2021!

S spoštovanjem,
Nataša Stanonik, notarka

Okrasitev občine

Letos še bolj kot preostala leta potrebujemo svetle trenutke in doživetja, ki nam polepšajo vsakdan. Tako nam je nedavno nekaj veselja naredil novozapadli sneg, pobelil pokrajino in jo za nekaj dni naredil bolj pravljico. Drugi lep dogodek pa se je zgodil na Miklavžev večer, in sicer prižig prazničnih lučk v naši občini. Čeprav zaradi epidemije dogodek ni bil izpostavljen in namenjen zbiranju ljudi, se ob večerih marsikateri občan radostno sprehodi mimo praznično okrašenih vaških središč, tako v Dolu, Dolskem kot v Senožetih. •Nina Keder

Foto: Nina Keder

Operativni štab Civilne zaščite občine Dol pri Ljubljani je še vedno aktiven, a stanje v naši občini se izboljšuje. V spodnjih tabelah je prikazana 14-dnevna incidenca števila okuženih. Število okuženih se je prepolovilo, glede na primerljive občine pa nam tudi bolje kaže. Še naprej se držite zaščitnih ukrepov in ostanite zdravi.

• Operativni štab Civilne zaščite občine Dol pri Ljubljani

14 dnevno število potrjenih primerov po občinah na dan 10.11.2020

	28.10.	29.10.	30.10.	31.10.	1.11.	2.11.	3.11.	4.11.	5.11.	6.11.	7.11.	8.11.	9.11.	10.11.	14-dnevna incidenca	Skupaj št. Okuženih prebivalcev v %	število prebivalcev v občini
Dol pri Ljubljani	10	9	4	4	1	6	10	0	4	8	2	1	6	11	76	1,20 %	6.310
Domžale	63	29	26	28	9	32	47	37	25	36	26	5	27	43	433	1,18 %	36.675
Grosuplje	25	55	16	23	1	14	26	38	38	21	4	2	12	18	293	3,88 %	7.549
Ivančna Gorica	24	25	15	8	1	19	10	7	5	3	10	3	4	27	161	0,95 %	17.008
Moravče	12	10	5	6	2	3	5	4	7	2	3	3	1	12	75	1,38 %	5.449
Šmartno pri Litiji	6	3	3	0	1	3	2	4	0	7	3	0	1	5	38	0,67 %	5.642
Litija	21	8	12	3	4	11	11	11	2	16	7	1	14	16	137	0,89 %	15.342

14 dnevno število potrjenih primerov po občinah na dan 10.12.2020

	25.11.	26.11.	27.11.	28.11.	29.11.	30.11.	1.12.	2.12.	3.12.	4.12.	5.12.	6.12.	7.12.	8.12.	14-dnevna incidenca	Skupaj št. Okuženih prebivalcev v %	število prebivalcev v občini
Dol pri Ljubljani	1	0	1	1	2	1	5	6	3	5	0	0	5	4	34	0,54 %	6.310
Domžale	27	12	26	11	8	16	23	42	24	21	13	2	36	19	280	0,76 %	36.675
Grosuplje	11	11	10	12	1	12	15	11	6	9	10	1	11	11	131	1,74 %	7.549
Ivančna Gorica	15	6	9	9	5	5	20	7	20	10	9	13	16	34	178	1,05 %	17.008
Moravče	4	1	1	3	1	3	5	5	5	3	1	0	4	9	45	0,83 %	5.449
Šmartno pri Litiji	5	3	29	3	2	9	19	4	38	6	0	0	45	3	166	2,94 %	5.642
Litija	16	11	12	1	5	7	9	10	4	15	5	1	11	17	124	0,81 %	15.342

Prihodnje leto se nadaljujejo obnove, morda tudi gradnja doma starejših občanov

Tokrat je naše občane zanimalo, kakšne načrte ima Občina z zemljiščem nasproti Juba ter z gradnjo v bližnji prihodnosti: z obnovo cest, gradnjo doma za ostarele, nevarnimi odpadki in Rajhovo domačijo. Če se tudi vam porodi kakšno vprašanje v zvezi z našo občino, ne odlašajte, pošljite nam svoje vprašanje in poskrbeli bomo za odgovore. Vprašanja nam pošljite po elektronski pošti na pletenice@dol.si ali na naslov Pletenice, Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani.

1. VPRAŠANJE

Ali bi lahko imeli na razširjenem eko otoku v Kamnici za stalno smetnjak za nevarne odpadke, olja ipd.? Kakšni so pogoji za to?

O: Iz Voka Snage so nam sporočili, da mora biti za zbiranje nevarnih gospodinskih odpadkov poseben zabojnik, skladiščen s predpisi. Za postavitve zabojnika bi morala biti pripravljena tudi ustrezna podlaga, prav tako pa bi morali ustrezno usposobiti delavca, ki dela z nevarnimi odpadki. Na hitro se to ne da urediti.

Lokacija razširjenega ekološkega otoka je zgolj začasna in nadomešča ukinjanje ekoloških otokov po naseljih. Zbiranje nevarnih gospodinskih odpadkov na tem zemljišču ni predvideno.

Občinska uprava

2. VPRAŠANJE

Obnovljen je bil del magistralne ceste na odseku od Beričevega do Vidma. Kdaj pa je v načrtu del od Vidma do Senožeti in del od Beričevega do Šentjakoba? Tudi ti deli so namreč potrebni temeljite prenove.

O: Iz Direkcije Republike Slovenije za ceste so nam sporočili, da se bo v začetku naslednjega leta obnavljal

odsek magistralne ceste od rondoja v Dolskem do pokopališča Sv. Agata. Magistralna cesta je v lasti in urejanju države, zato na dinamiko investicijskega vzdrževanja nimamo neposrednega vpliva. Upravljalca ceste DRSI smo sicer že večkrat opomnili, da so tudi ostali deli cestišča potrebni obnove.

Občinska uprava

3. VPRAŠANJE

Je kaj novega z gradnjo doma za ostarele? Bojda so bili na ogledu parcele v Kamnici potencialni investitorji. Bo dom za ostarele kdaj stal v naši občini?

O: V tem letu sta se za gradnjo doma za starejše občane v Kamnici zanimala dva zasebna investitorja, ki bi bila pripravljena zgraditi dom in v nadaljevanju še oskrbovana stanovanja pod pogojem, da bi obenem pridobila tudi koncesijo ministrstva, ki bi investitorju zagotavljala dolgotrajni donos. Država do danes še ni sprejela novega Zakona o dolgotrajni oskrbi, ki bo določal višino financiranja države v ta namen. Posledično zasebni investitorji čakajo na jasno zakonsko ureditev institucionalnega varstva za starejše.

Občinska uprava

vas je morda zmotilo, da sem bil pripravljen sam iz svojega denarja plačati (skupaj z DDV) skoraj še enkrat toliko, kot je občina pod mojim vodstvom plačala prejšnjim lastnikom, da bi na njem lahko gradila?

Razumem, da ste načrte za ambulanto, knjižnico, prostore društev ..., ki sta jih izdelali kar dve skupini arhitektov pospravili v najgloblji predal. So pač nastali v času mojega mandata. Ampak tudi vi ste na svoji predvolilni predstavitvi v Gasilskem domu v Dolu kazali svoje arhitekturne načrte in prisegali, da boste pri gradnji še bolj uspešni, kot bi bil lahko jaz. Enako ste isti večer sicer obljubljali tudi glede ceste od rondoja do JUB-a in glede gasilske opreme. Le kaj je s

temi obljubami danes? Zakaj ceste ni, gasilci v Dolu pa imajo kar naprej težave z občinskim financiranjem?

Manj kot leto po izvolitvi ste svetnikom na seji 25. 9. 2019 predlagali, da sprejmejo sklep, da se parcela, glede katere teče beseda, da JUB-u kot kompenzacija, ker naj bi ta preplačal nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ). Sklepi so bili sprejeti, čeprav so vas nekateri svetniki opozarjali, da so verjetno nezakoniti. JUB je namreč vložil več pritožb zoper odmero NUSZ, o katerih še ni bilo odločeno. Bistvo pritožb je bilo, da je bil NUSZ večji kot pretekla leta. Pred letom 2015 se je namreč NUSZ odmeril na podlagi podatkov, ki so jih posredovali sami zavezanci o površinah in namenu uporabe, nato pa so bili uporabljeni podatki Geodetske uprave, tako kot je to zahteval Zakon o graditvi objektov, upošteva tudi sodbo Vrhovnega sodišča X Ips 109/2012. Zaradi tega se je marsikomu, ne le JUB-u, NUSZ zvišal. Zakaj do ostalih niste bili tako radodarni z odpustki?

No, kakor koli že, nekako ste večino v občinskem svetu uspeli prepričati, naj se ne počaka do konca postopkov, pač pa naj se z JUB-om dogovori in izvede nekakšna kompenzacija s to občinsko parcelo, ker je bilo negotovo, kaj se bo zgodilo s pritožbami. Čudno se mi zdi, kar slišim, ampak, ali občina res, odkar sem odšel, kot po tekočem traku izgublja v postopkih in jo zapuščajo ključni kadri ter celo nadzorniki? Je bila prodaja, ki je na koncu očitno ne bo, morda le način, da bi se nekako pravno opravičila »kompenzacija«? Ali pa ne zmorete biti toliko župana, da bi podpisali pogodbo z mano?

4. VPRAŠANJE

Kdaj je predvidena selitev občinskih prostorov na Rajhovo domačijo? Je na tem področju kaj novega?

O: Občina želi v naslednjem letu preseliti upravne prostore v Rajhovo domačijo. Tako je v teku pridobivanje gradbenega dovoljenja za spremembo namembnosti stanovanjske stavbe v javno stavbo. Vzporedno se zagotavljajo tudi obnovitvena in vzdrževalna dela, ki so nujno potrebna. V obstoječi občinski stavbi je nato potrebno zagotoviti prostor za knjižnico in ambulanto za zdravnico, za kar je zahtevano, da se objekt najprej legalizira, saj je bil v preteklosti zgrajen za potrebe župnišča, sprememba namembnosti pa v vseh teh letih ni bila izvedena. S tem, ko se bo iz šole umaknila knjižnica, se bodo lahko na tem mestu uredile dodatne tri učilnice, ki jih osnovna šola nujno potrebuje. Občinska uprava

5. VPRAŠANJE

Spoštovani župan g. Željko Savič, v nabiralniku me je pričakalo pismo s fotokopijo sklepa, s katerim ste odločili, da se razveljavi postopek prodaje zemljišča. Občina je prodajala del zemljišča za Mercatorjem, čeprav je bilo ravno to zemljišče v prejšnjem mandatu pridobljeno za potrebe izgradnje prostorov za knjižnico, zdravnika, občinska društva, občinsko upravo ... in podzemna parkirišča.

Za nakup sem dal ponudbo. Moja ponudba je bila najvišja, višja od JUB-ove ponudbe. Nato pa ste postopek prodaje preprosto ustavili in z menoj ni bilo potrebno skleniti pogodbe.

Je bilo to zato, ker ste že pred meseci na občinskem svetu predlagali, naj prav to zemljišče dobi JUB? Ali

Bo center Dola dobil prepotrebne prostore za društva, ambulantno, knjižnico ... ali pa bo postal zgolj eno gromozansko parkirišče?

Pismo pošiljam tudi nekaterim drugim z upanjem, da bi se videlo več plati te zgodbe.

S spoštovanjem, Janez Tekavc

O: Spoštovani g. mag. Janez Tekavc!
Ni še minilo slabo leto od vašega zadnjega predprazničnega javljanja, ko imava spet možnost širši javnosti predstaviti najina različna pogleda na isto stvar. Verjetno so predpraznični časi priložnost, da brez kakšnih hujših posledic izrečete kakšno neresnico, vendar upam, da to ne bo postala stalnica pred vsemi prazniki, ki še sledijo do konca mojega mandata. Ker sem obljubil, da bom občino vodil transparentno in da nobena tema ne bo zamolčana in prikrita, za seznanitev občanov, ki berejo naš glasnik, vaše sporočilo objavljam v celoti. Ob tem bom v nadaljevanju poskušal po posameznih sklopih odgovoriti na vsa vaša vprašanja. "

GLEDE NUSZ DRUŽBE JUB, D. O. O.

Najprej se dotaknimo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: NUSZ). Spor med Občino Dol pri Ljubljani in JUB-om, d. o. o., glede odmere NUSZ se je začel spomladi leta 2015 (po nastopu vašega mandata), ko je občina na podlagi podatkov, ki jih je pridobila od Geodetske uprave RS, poslala družbi JUB informativni izračun NUSZ za leto 2015 v višini 184.497,15 EUR. Zoper informativni izračun je JUB vložil ugovor, saj je le-ta temeljil na napačnih podatkih (kot so podvajanje nekaterih nepremičnin, evidentno napačni podatki o njihovih nepremičninah in drugo). Občina je nato angažirala takratno podsekretarko za premoženjskopravne zadeve na občini in strokovnjaka iz REALIS, d. o. o., ki je bil občinski zunanji izvajalec v zvezi z ugotavljanjem stanja nepremičnin in njihove uporabe za potrebe odmere

NUSZ. Oba strokovnjaka sta pregledala in uskladila podatke o nepremičninah in poslala družbi JUB končne podatke za popravljen informativni izračun NUSZ za leto 2015 v višini 160.394,78 EUR.

Naknadno, po posredovanju popravljenega informativnega izračuna, je morala sodelavka občinske uprave, domnevno po vašem navodilu, popraviti podatke o vrsti uporabe posameznih nepremičnin v lasti JUB-a. O tem si je na tabelo naredila tudi lastnoročno napisan uradni zaznamek, v katerem je zapisala, da so bili

določeni podatki v tabeli spremenjeni na podlagi vaše intervencije. Zaradi tega je bil uveden nadzor upravne inšpekcije inšpektorata za javni sektor.

Na podlagi teh spremenjenih podatkov je bil JUB-u odmerjen NUSZ za leto 2015 v višini 253.619,82 EUR. Vaša utemeljitev za višji in že tretji izračun NUSZ za leto 2015 je bila v tem, da se je določil namen uporabe nepremičnin glede na funkcionalne sklope, kot ste jih sami dojemali za pravilne, in da naj JUB svoje ugovore zoper tako uporabljeno metodologijo uveljavlja pred davčnim organom. JUB je nato v letih 2015, 2016 in 2017 pravočasno plačeval celotne naložene obveznosti iz naslova NUSZ in hkrati zoper vse odločbe vlagal pritožbe, ki pa jih FURS ne želi sprejeti v obravnavo, vse dokler se JUB, d. o. o., in Občina medsebojno ne uskladita glede vseh spornih zadev.

Višina terjatev JUB-a do občine Dol pri Ljubljani je takrat znašala 346.000,00 EUR;

za leto 2015 – cca 93.000,00 EUR + zamudne obresti (do 20. 8. 2019) cca 28.000,00 EUR;

za leto 2016 – cca 95.000,00 EUR + zamudne obresti (do 20. 8. 2019) cca 21.000,00 EUR;

za leto 2017 – cca 95.000,00 EUR + zamudne obresti (do 20. 8. 2019) cca 14.000,00 EUR.

O pritožbi JUB-a je odločal tudi drugostopenjski organ, Ministrstvo za finance RS, ki je pritožbi ugodil in odpravil odločbo iz leta 2015 in zadevo vrnil prvostopenjskemu organu, Občini Dol pri Ljubljani, v ponovni postopek. V času vašega mandata ponovni postopek ni bil nikoli izveden, zato je FURS sprejel odločitev, da od leta 2018 dalje ne bo več odmerjal NUSZ družbi JUB, d. o. o., vse dokler se obe sprti strani ne uskladita.

Ob tem menim, da je potrebno izpostaviti, da ste prav vi konec svojega županskega mandata v oktobru 2018 predlagali spremembo Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Dol pri Ljubljani, s katerim se je družbi JUB znižala odmera NUSZ na raven, kot je bila določena v letu 2015. Prav s tem ste priznali svojo zmoto in pritrdili pritožbenim navedbam podjetja JUB, ki bi občino v primeru vztrajanja drago stala.

Ker sam nisem strokovnjak s področja gradbeništva, navedeno stanje pa je potrebno razrešiti, saj je potrebno v bodoče redno izdajati vse odločbe o odmeri NUSZ, sem v letošnjem letu sprejel odločitev, da se imenuje in postavi sodnega izvedenca s področja gradbeništva, natančneje stavbnega zemljišča, ki bo na podlagi pregleda vse dokumentacije in dejstev ugotovil, ali je bil obračun JUB-u korekten, in ki bo natančno ugotovil namene uporabe objektov v poslovni coni JUB. S tem bo občina rešila dolgoletni spor in se obenem izognila morebitni neugodni sodni odločbi (taki, kot smo ji bili v preteklosti priča v zvezi z vrtcem v Dolu), ki bi občino drago stala. Iz vseh navedenih dejstev jasno izhaja, da nihče ni bil deležen »radodarnih« odpuškov s strani Občine, še najmanj pa družba JUB, d. o. o., ki je vsa leta do leta 2018 plačevala

odmerjeno NUSZ. Tako smo prav vsem občanom zagotavljali enake osnovne pravice pri odmerah v skladu z veljavnimi odloki.

Ob tem poudarjam, da sem kot župan primoran navedeni problem reševati, pri čemer sam nikakor nisem odgovoren za njegov nastanek, saj je iz časovnice primera razvidno, da je do tega prišlo v času vašega mandata. Največjo škodo zaradi celotne situacije pri tem trpi občinski proračun, ki vse od leta 2018 dalje iz naslova odmere NUSZ od družbe JUB ni prejel niti centa. Posredno pa so nezadovoljni tudi občani sami, ki prejemajo odločbe konec leta, saj jih FURS predhodno ne želi izdati in vsako leto do konca čaka, da se sprti strani dogovorita. Vsekakor srčno upam, da bo v začetku prihodnjega leta težava rešena in da se bodo zneski vplačanih nadomestil v občinski proračun lahko porabili za nujno potrebne investicije, ki jih občina predvideva.

GLEDE TRAJNOSTNEGA UREJANJA CENTRA OBČINE

Drži vaša trditev, da je bilo že v letu 2013 in 2014 omenjeno, da je skupina študentov Fakultete za arhitekturo naredila več kot 15 arhitekturnih rešitev v okviru projektne naloge »Ureditev središča Dola kot medgeneracijskega, zdravstvenega, socialnega in poslovnega centra«, vendar projekt v času vašega

mandata ni ugledal luči, kot bi to moral. Evidentno je, da je potrebno situacijo pred vhodom družbe JUB, d. o. o., obravnavati kot celoto, in ostala zemljišča proti Mercatorju kot samostojno celoto, da je mogoče zadostiti prometni situaciji obravnavanega območja, ureditvi varnih poti in za potrebe zagotovitve funkcionalnih sklopov. Za vse omenjene ukrepe je bilo potrebno narediti širši konsenz in pri tem vse dejavnike ustrezno povezati s skupnim končnim ciljem, tj. zagotoviti občanom boljše pogoje javne oskrbe in dvig kvalitete bivanja.

V času vašega mandata ste prišli v spor z družbo JUB, kar je povzročilo, da so se vaši načrti glede ureditve centra Dola začeli rušiti. Kasneje ste sprožili še spor s Kmetijsko zadruzo, ko ste jim s slabim projektom umeščanja dovozov v bodoče križišče vehementno odvzeli večji del funkcionalnega zemljišča. Skladno z navedenim vam je kot sogovornik za ureditev centra Dola ostala edino še družba Mercator, d. d., s katero tudi niste uspeli doseči konsenza. Tudi v tem primeru

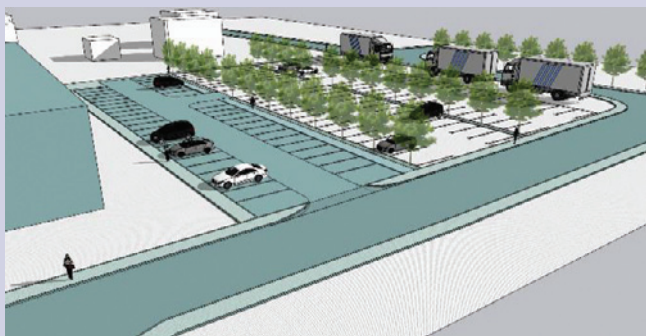
sem z nastopom svojega mandata zgolj stopil v vaše čevlje in skušal rešiti na videz nerešljivo situacijo.

Kljub veliki zadolženosti in več kot 40 odprtimi primeri, ki sem jih prevzel po zaključku vašega mandata, je občini v zadnjih dveh letih uspelo zagotoviti toliko neobremenjenih sredstev, da se razvoj infrastrukture v občini ni ustavil. Ker je bilo nujno potrebno iskanje rešitev za zagotovitev novih prostorov za šolo, zdravstveno ambulanto in knjižnico, smo morali poiskali cenovno najbolj ugodno, a hkrati varno rešitev. V konkretnem primeru je bila ta rešitev nakup Rajhove domačije. Ne glede na predvidene stroške pri rekonstrukciji bodočih objektov smo uspeli vzporedno nadaljevati izgradnjo osnovne kanalizacije na zgornjem Vidmu ter z izgradnjo križišča in pločnikov zagotoviti večjo varnost vsem udeležencem v prometu. Prvi korak je bil načrtovanje oblikovanja boljše gradbene parcele in zaokrožanje celote funkcionalnih zemljišč za bodoči večnamenski center ter umeščanje bodočih povezovalnih cest in varnih poti. Ena izmed rešitev, ki se je s prometnega vidika prepoznala kot smiselna, je bila tudi prodaja zemljišča pred glavnim vhodom v JUB in umestitev nove ceste na nepremičnini parc. št. 57/5, ki je v lasti družbe JUB. V ta namen smo v času poletnih počitnic naročili izdelavo osnutka poteka ceste in morebitne potrebne površine za menjavo med lastniki.

Ker nepremičnina parc. št. 56/13, ki je v lasti občine, zaradi svoje lege in širine ni bila primerna za gradnjo javnega objekta, smo jo na seji občinskega sveta potrdili kot primerno za prodajo in s tem odprli možnost za nadaljnje postopke umeščanja bodočega centra, upoštevajoč tudi morebitne finančne posledice iz naslova nakupa manjkajočih površin za ureditev novih povezovalnih poti.

Predvidena je možnost gradnje nadomestnega objekta pred porušitvijo starega objekta kmetijske zadruge Dol (slika 2). V sredini slike je viden nov uvoz za potrebe TPC Dol.

Prodaja nepremičnine parc. št. 56/13 je potekala transparentno, v samem razpisu je bilo umeščeno varovalo za primer špekulativnega nakupa ali nakupa, ki ne bi ustrežal bodočemu trajnostnemu urejanju območja. Cena je bila zaradi tega za več kot 50 % višja od zadnjih primerljivih cenitev na tem območju in za več kot 100 % višja od nakupne. Na razpis sta se prijavila dva kupca, družba JUB, d. o. o., in vi, g. Tekavc. Vaša ponudba je bila zanemarljivo višja, vaš interes pa do takrat občini ni bil nikoli predstavljen. V času razpisa mi je bilo znano, da obseg poslovanja vaše družbe ne temelji na gradnji ali prometu z nepremičninami, zato sem ocenil, da bi prodaja nepremičnine vam lahko bistveno ogrozila nadaljnji trajnostni razvoj centra Dola, zato sem odstopil od vaše ponudbe. Smatram, da je bila moja odločitev smiselna, ker je le tako lahko zavarovala ključno funkcionalno zemljišče za celostno ureditev prometne infrastrukture.

Na vaše vprašanje, ali zmorem biti toliko župana, da bi z vami podpisal pogodbo, pa odgovarjam, da nikoli ne bom dovolil, da bi posamezniki s pritiski in

špekulativnimi nameni ogrožali interese občine in njenih občanov.

GLEDE SODNIH PRIMEROV, KADROVSKIH ZADEV IN TEŽAV S FINANCIRANJEM

Kar se tiče sodnih primerov, vas moram seznaniti, da v času mojega mandata še nisem uvedel nobenega sodnega postopka. Ob tem je potrebno omeniti, da je občinski pravnik skupaj s pogodbenimi odvetniki uspešno zaključil 26 primerov. Tako je občina udeležena zgolj še v 14 sodnih postopkih, med katerimi so ostali tudi večji primeri, ki imajo velike finančne posledice za samo občino, za le-te pa ste odgovorni prav vi, saj so posledica vaših samovoljnih in nevestnih odločitev, ki ste jih sprejeli v svojem mandatu. Na tem mestu vam obljubljam, da bomo vse primere v nadaljevanju še naprej obravnavali skrbno in s čim manjšimi negativnimi posledicami za občinski proračun.

Kadrovsko stanje občinske uprave trenutno res ni najboljše, vendar smo kljub temu uspeli v zadnjih dveh letih z istimi sodelavci podvojiti število projektov. Ker ste očitno dobro seznanjeni s trenutno kadrovsko zasedenostjo, vas spomnim, da sta nas v letošnjem letu zapustila dva zaposlena, in sicer zaposleni, ki ste ga v vašem mandatu zaposlili brez predložitve originalnega potrdila o izobrazbi, in zaposleni, ki je v vašem mandatu bil dvakrat umeščen v višje vrednoteno delovno mesto, kot je tisto, za katerega je imel izobrazbo. Drži pa, da nas konec letošnjega leta zapuša najstarejša in dolgoletna sodelavka v občinski upravi ter uslužbenka, ki je bila ena od ključnih oseb na področju urbanizma, za kar nam je iskreno žal. Za vse uradnike smo v tem času poiskali ustrezno nadomeščanje, tako da kljub nepredvidljivim časom delo v občinski upravi poteka nemoteno.

Glede vašega vprašanja, vezanega na financiranje gasilcev iz Dola, pa vas prosim, da pustite gasilce zunaj tega »viharja v kahlji« in jim ne dajate lažnega upanja, da jim boste zagotovili tisto, kar ste jim v preteklih štirih letih svojega mandata odklanjali. Gasilci v Dolu so dobri gospodarji, vrhunsko usposobljeni, profesionalni, njihovo finančno stanje bi jim zavidalo marsikatero društvo ali gasilska zveza.

Spoštovani g. mag. Janez Tekavc, upam, da sem s tem daljšim zapisom uspel odgovoriti na vsa vaša vprašanja in na vaše številne (ne)upravičene pomisleke in namigovanja. Trenutni časi so zelo zahtevni, posledice novega korona virusa se ne odražajo zgolj na zdravju nas državljanov, temveč tudi na slabši gospodarski in ekonomski situaciji, zato vas pozivam, da občini raje priskočite na pomoč, oziroma v nasprotnem primeru prihranite svojo energijo in nam pustite, da svoje delo še naprej opravljamo strokovno in po svojih najboljših močeh.

Na naslednjih županskih volitvah bomo lahko ponovno postavili pod drobnogled prehojeno pot in bodo občani kot volivci lahko presodili, ali je bilo naše delo opravljeno v skladu z njihovimi pričakovanji, pri tem pa bodo imeli možnost demokratične izbire. Želim vam vesel božič in srečno novo leto 2021. S spoštovanjem! Župan Željko Savič

Pomagajo nam v času epidemije

Iz tedna v teden čakamo, kdaj se bo epidemija novega koronavirusa umirila in zaključila. In v tem turbulentnem obdobju smo poiskali nekaj ljudi, katerih poklici jih zavezujejo, da so tudi zdaj aktivni in pomagajo ljudem. Predstavljamo vam, kako se sami soočajo s trenutno situacijo, kako se je njihovo delo spremenilo ter kakšne težave in prigode so jih v tem obdobju doletele.

ANDREJA OREL, ŽAREK UPANJA, SKRB ZA STAROSTNIKE

»Delo samo se ne razlikuje bistveno, zaščita je bila tudi prej. Za starostnike je ta situacija psihično naporna, saj vnuki ne pridejo, še bolj osamljeni so, kot so bili. Fizično pa delamo kot prej, v njihovo korist. Veliko več je pogovorov, veliko smeha in tudi joka. Mi jih objamemo, saj ko izvajamo nego, se jih dotikamo, in ta objem jim toliko pomeni, da za to ni besed. Začnejo kar prepevati in se smejeti. Marsikje svojci ne pridejo do njih, eni ne želijo, ne morejo, več vzrokov je. Nekateri starostniki imajo stik samo z nami in nas že zjutraj nestrpno čakajo, da pridemo. Oskrbovance imamo za svoje in tudi oni nas vzamejo za svoje. Najdlje smo skrbeli za nekoga celih enajst let. Problem je, ker na rehabilitacijo

ne morejo, pomagamo jim lahko le z laično telovadbo, da ne obležijo. Ozaveščanje glede zaščite je bilo pa že v prvem valu tako veliko, da so se vsega naučili. Težko se jim je navaditi edino na maske, saj so nekateri naglušni in berejo z ustnic, ampak v tem primeru smo pač še bolj glasni, da se razumemo. A kljub vsemu nas želijo videti, vsaj mimiko obraza, da bi jim bilo lažje. Primera z okuženim pa še nisem imela. V prvem valu smo sicer dobili nekaj odpovedi zaradi strahu, da bi mi prinesli okužbo, ampak že po dveh tednih so nas poklicali, saj svojci niso zmogli sami. V občini imamo okoli dvajset oskrbovancev, skrbimo za njihovo nego, tuširanje, preoblačenje, slačenje, dostavo kosil in pomoč pri hranjenju. Če negovalci ne bi delali z dušo in srcem, bi nas čustva povozila. Kadar kakšen od nas ne zmore, si stojimo ob strani, se med samo ogromno pogovarjamo in smo tim, vsi trije skupaj, z Damjano in Boštjanom. Sofinancirani smo s strani občine in vsa pohvala gre županu in svetnikom, da so podprli povišanje odstotka sofinanciranja občine, saj si marsikdo pri na primer štiristo evrih pokojnine te pomoči ne bi mogel privoščiti.«

MARKO JESENŠEK, GOSTILNA IN PICERIJA POD HRIBOM

»Kar se osnovnega dela tiče, je zelo podobno, v kuhinji je podobno, pogrešamo le stranke, delo je manj zabavno, več hrane razvozimo. Osebnega prevzema je malo, imamo pa večje stroške, saj porabimo več embalaže. Počutim se kot en škodljivec, škodljivec naravi. Seveda sem vesel, da sploh lahko delamo, samo na dolgi rok tako ne gre. Ne počutim

se dobro, da delamo tako, da porabimo veliko embalaže. Ljudje si sicer privoščijo dostavo, čeprav so v največji meri to malice, a imamo tudi večji akcije in posebne ponudbe. Nimamo pa nobene dražje ponudbe, to smo kar ustavili. Na primer na zalogi nimamo roastbeefa, da se ne bi pokvaril, ker ne bi bilo naročil zanj. Ljudje si manj privoščijo, malice in popoldne pice, po drugi uri se pa naše delo precej ustavi. Prej smo dostavljali do Črnuča, zdaj tudi do Šiške, poskušamo pokriti, kolikor se da. Imamo dva ali tri dostavne avtomobile. Tudi jaz pomagam povsod, kjer so luknje. Vedno moram imeti enega zaposlenega več, če kdo na primer zboli. V tem primeru sem ta rezerva vedno jaz, vskočim povsod. Ob vsakem prehladu mora delavec ostati doma, da se prehlad ne prenese na vse druge. Gostinec sem sicer že petindvajset let. Boril sem se, da sem ljudi privabil k sebi, da sem dober gostitelj. Zdaj v teh časih pa je to popolnoma obrnjeno na glavo. Zdaj moram odgnati ljudi, ko pride kdo na kavo ali do nas, da bi pojedel malico pri nas. Ljudi odganjamo od sebe in to je res grozno. To res boli.«

PRIMOŽ PERŠIN, HIŠNIK IN VOZNIK V OSNOVI ŠOLI JANKA MODRA

»Moje delo se zdaj kar razlikuje. Zdaj delamo vse, česar prej nismo mogli, ko so bili otroci v šoli in vrtcu. Prej smo na primer večja vzdrževalna dela lahko opravili le, ko so bile počitnice. Zdaj se na primer postavlja novo igrišče pri vrtcu v Dolskem, v šoli pa smo zamenjali električne omarice, saj so bile prej v njih navadne varovalke, zdaj so avtomatske. Tudi kotlovnica je bila zamenjana, zdaj je na plin. Pa v kuhinji imamo zdaj zemeljski plin, prej smo imeli še jeklenke. Sicer pa skrbim tudi za razvoz hrane socialno ogroženim otrokom. S kombijem razvažam kosila po celi občini, od Beričevega do Senožeti, Laz in Vinj. Nekaj kosil pridejo iskat tudi v šolo, trideset jih pa razvozim. Razvažam v bolj oddaljene kraje ali pa tja, kjer so otroci sami doma.«

NATALIJA JAZBINŠEK, VERONIKA KREŽE IN URŠKA ERZAR, KUCHARICE V OSNOVNI ŠOLI JANKA MODRA

»Kuhinja ves čas epidemije deluje, saj smo kuhali tudi za nujne primere v vrtcu, zdaj pa še za socialno ogrožene otroke iz naše občine. Naš glavni obrok, ki ga pripravljamo, je kosilo, v vrtcu pa pomočnica pripravlja še zajtrke in malice. Naš delovnik je enak, od šestih do dveh popoldne, priprava je enaka, le več dela imamo s pakiranjem. Danes smo pripravili pašto fižol, jed na žlico, in pri teh jedeh je

Na dan našega obiska je bilo za šolsko kosilo pašta fižol, kruh, pecivo in sok.

pakiranje bistveno hitrejšo. Če pa je kosilo sestavljeno, ima še prilogo in solato, zahteva več časa tako za pripravo, kuhanje kot pakiranje. Ves čas je prehrana raznolika, tako kot prej. V prvem tednu smo dobili tudi slike otrok, kako jedo za mizo, zadovoljni, ker dobijo jesti. Tudi mamice, ki hodijo sem po kosilo, pohvalijo, da je jedi količinsko dovolj, da se otroci res najedo in da je hrana okusna in kvalitetna. Šele zdaj pride do izraza naš poklic. Prej so ljudje naš poklic imeli za samoumevnega, zdaj pa se vidi, da ima tudi kuharstvo vrednost. Da smo nepogrešljivi v tej verigi, sploh v kriznih časih.«

ANETA RIHTAR, MARTINA KUMER IN BARBARA STERGAR, PATRONAŽNE MEDICINSKE SESTRE

»Naši obiski so namenjeni temu, da pomagamo pacientom in njihovim družinam pri tem, česar ne zmorejo, ne smejo ali ne znajo. Izvajamo tudi preventivne obiske pri nosečnicah, otročnicah in novorojenčkih. Specifične aktivnosti zdravstvene nege zaradi zahtevnosti ne moremo prepustiti pacientom ali svojcem, kot so preveze akutnih in kroničnih ran, odvzem krvi za laboratorij, aplikacija različnih načinov terapije, menjava urinskega katetra, nazogastrične sonde, klizme, nege različnih vrst stome in paliativne obravnave. Vse te specialnosti izvajamo po navodilu osebnega zdravnika. V času epidemije covid-19 je postalo izvajanje patronažnih obiskov strokovno zahtevnejše. Zaradi uporabe ustrezne zaščitne opreme, zaščitnih plaščev, pvc-predpasnikov, mask, vezirjev in zaščitnih rokavic, je tudi časovno zamudno, predvsem pa je veliko bolj stresno. Sicer pa paciente naprošamo, da nam sporočijo, če pride do kakšnega stika z okuženim v družini, da nam prej povedo. V tem primeru morajo, preden pridemo, prezračiti prostor in si nadeti zaščitno masko. Tako se bomo vsi počutili bolj varne. Potrebe po patronažni obravnavi so zadnje čase vedno večje. Bolnišnice praznijo oddelke in paciente, ki bi v normalnih razmerah še potrebovali bolnišnično zdravljenje, odpuščajo v domačo oskrbo. Bolnik v domačem okolju potrebuje medicinsko sestro, ki mu prisluhne, mu da občutek varnosti in vrednosti, mu pomaga v okolju, v katerem živi in kjer želi ostati do svojega konca. Posebno v času koronavirusa se pacienti bojijo, da bi

ostali sami in osamljeni. Pri tistih, ki so sami, je naš obisk še edini zunanji stik, ki ga dobijo. In pri teh je potrebno še več človeške note, se malo pohecat in malo več poklepetat z njimi. Socialna izolacija je najhujša, včasih pomislijo tudi na samomor in če ne bi bilo recimo Žarka upanja in nas, bi jim bilo še huje. Paliativne obravnave je bilo od marca do zdaj kar nekaj, dobro sodelujemo tudi z obema zdravnicama. Spomladi, ko je bilo naenkrat potrebne več zaščitne opreme, sta nam na pomoč priskočili tudi občina in civilna zaščita in sta nas dobro oskrbeli. Patronažna sestra je most med bolnikom in zdravstvenim sistemom in pokazalo se je, da je pomembna zlasti v tem času epidemije. Na terenu nismo nič izostale. V prvem valu epidemije se je pojavila misel, da bi zaradi virusa prenehale obiskovati paciente, ampak te bojazni ni. Narašča pa zdaj število naših pacientov in zato smo zaposlile še dodatno moč, Barbaro. Morda je tukaj priložnost, da jo predstavimo. Je diplomirana medicinska sestra, ima dolgoletne izkušnje. Šest let je delala na intenzivni enoti v kliničnem centru, je strokovno zelo dobro podkovana, eno leto je bila tudi vodja tima v MGC Bistrica, domžalskem domu za starejše občane.«

ŠPELA POTOČNIK IN SONJA CVERLE, ZOBOZDRAVNICA IN SESTRA V DOLSKEM

»Najino delo se zdaj razlikuje predvsem v manjšem številu naročenih pacientov, ker morajo vstopati posamezno, največ en je lahko v čakalnici. Pacienti se naročajo le prek telefona. Preverjati morava njihovo zdravje, jim meriti telesno temperaturo. V marcu nas je bilo še strah, da bi zmanjkalo rokavic in mask, ampak je bil ta strah odveč, le cene so šle navzgor. Pred epidemijo sva imeli po šestnajst pacientov na dan, zdaj se je to število prepolovilo. Prej jih je več nenapovedano vpadalo, zdaj se morajo vsi naročiti. Kličejo po telefonu, če delamo, kako delamo, kako naj pridejo, kako naj bodo pripravljeni. Priročno je, da so nam spodaj namestili kamero, da lahko pacienti počakajo tudi pri vhodu. Paciente pozivava, če imajo kakršen koli znak prehlada in so naročeni, da sporočijo, da ne bodo prišli, da prihajajo izključno zdravi, da pridejo točno, ne eno uro prej ali kasneje. Sicer pa vse skupaj poteka bolj počasi zaradi menjave zaščitne opreme in ker za vsakim pacientom vse razkuživa in počistiva. Po priporočilih naj ne bi bilo več kot 10 pacientov na dan in s tem se podaljša tudi čakalna doma. Seveda, če je nujni primer, ga vzameva tudi v štiriindvajsetih urah. Presenetljivo malo pacientov pa se zdaj prenaroči, tudi glede na to, koliko je bilo okuženih. To se nama zdi nenavadno. Prej se je večkrat zgodilo, da koga kar ni bilo, zdaj so bolj vestni in vsi pridejo.«

DARJA POGAČNIK, LEKARNARICA

»Pri načinu našega dela ni razlike, potrebe ljudi so enake, razlika je le v tem, da je neprestano prisoten občutek, da imaš lahko na drugi strani okuženega človeka, kar seveda ni prijetno. Včasih je ta kontakt v lekarni kratek, včasih pa je tudi daljši. Trudimo se, da je čim manj kontaktov tudi med uslužbenci. V drugem valu je bolje, smo se že navadili razmer, razkužil in mask je dovolj, tudi količino strank smo omejili na eno v lekarni. Imeli smo že tri inšpektorske nadzore v povezavi s covidom. Redno prihajajo in pregledujejo, če smo tako mi kot naše stranke ustre-

zno zaščiteni. V tej situaciji, ki ni rožnata, se skušamo tudi pohecati. Stranke pridejo noter in pozdravijo, mislijo, da jih spoznaš le po glasu in očeh, pa jih kdaj tudi ne, zato je ta situacija in identifikacija včasih kar komična. So se pa ljudje navadili, da tudi po telefonu kaj vprašajo in naročijo, da vse skupaj poteka hitreje. Obstajajo pacienti, ki imajo celo goro zdravil in traja obravnava tudi po petnajst minut. Tem priporočamo, naj nam napišejo po mailu ali pokličejo po telefonu, da čas obiska skrajšamo. Moj napotek k obvladovanju te nesrečne epidemije je, da bi lahko bili ljudje malce bolj pozorni glede možnosti okužbe. Pozabijo, da se morajo maske tudi menjavati. Tudi če je maska za večkratno uporabo, naj bo vedno sveža in prelikana. Na to bi morali vsak večer opozarjati pri poročilih. Temu je posvečeno premalo pozornosti. Naj bodo ljudje tudi pozorni, kam odložijo masko, ko je uporabljena. Naj razmislijo in se opazujejo tudi, kako se dotikajo ust in oči, kje bi lahko še preprečili kakšno okužbo z virusom. Tudi pri rokovanju s telefoni in karticami naj bodo bolj pozorni, jih večkrat očistijo. Sicer pa po večini kar pošteno povedo, da prihajajo po zdravila za nekoga okuženega, saj tisti, ki so okuženi in v izolaciji, ne smejo hoditi naokoli.«

VESNA FUŽIR URBANČIČ IN BLANKA KAVKA, ZOBOZDRAVNICA IN SESTRA NA VIDMU

»V prvem obdobju karantene so bile zobozdravstvene ambulante kar dva meseca zaprte, potem pa se je naša stanovska organizacija zavzela, da nas pustijo odprte. Ravno zdaj so razkrili, da je trideset odstotkov manj kot lani odkritih rakov v ustni votlini, ker se ljudje zaradi korone bojijo priti do zobozdravnika ali zdravnika. December je namreč mesec ozaveščanja o raku v ustni votlini. Sicer pa je zdaj naše delo precej drugačno, saj je potrebna večja zaščita, ker smo med najbolj izpostavljenimi. Pri vrtanju s turbino se namreč sprošča aerosol in ta je nevaren, saj vsebuje virus, če je pacient okužen. Zato imamo različne ukrepe za preprečevanje okužbe pacientov, merjenje telesne temperature pred vstopom v ambulanto, redno zračenje, še več razkuževanja in nabavili smo tudi medicinski aparat corpus vac, ki odsesava aerosol. Pri naju je oteženo delo tudi zato, ker je med najinimi pacienti več otrok, ki pa so lahko tihi prenašalci okužb in morava biti še bolj pazljivi in upoštevati vse ukrepe. Zanimivo je, da so otroci lepo sprejeli nošnje mask in naju v tej zaščitni opremi. Tudi bolj umirjeno prihajajo, brez odvečnega vpitja in neupoštevanja ukrepov. Sicer pa naše paciente prosiva, naj se naročajo prek telefona, to je zdaj obvezno. Naj ne prihajajo v ordinacijo nenaročeni, ker jih ne sprejemamo. In če ne odgovoriva na klic, paciente pokličeva nazaj.«

MARKO AVSENIK, ŽUPNIK V DOLSKEM

»Letošnje leto je posebno že od samega začetka. Že od lani, ko smo imeli goste s Tajvana, smo na nek način vstopili v trideseto leto od smrti dr. Janeza Janeža in to je bil projekt, ki nas je vodil, še preden se je začela epidemija. Župnija se je pripravljala na praznovanje in se še vedno veliko vrti okoli te obletnice. Ravno v soboto pridejo iz Televizije Slovenija posnet prispevek. Sicer pa želimo živeti v miru, trezno presojati vsak trenutek in sprejemati vse ljudi. Dela zaradi virusa nimamo nič manj, razen tega, da se zdaj seli bolj na računalnike. Skušamo ohranjati kontakte. Že od septembra dalje imamo verouk na daljavo, tu mi veliko po-

maga Marjan Tomažič, ki ureja tudi spletno stran. Pomaga mi tudi gospa Pavla Jemec. Vsak dan preko video povezave tudi molimo rožni venec, pridružijo se nam stari in mladi. Od blizu sem spoznal tudi, kaj pomeni okužba z virusom, čeprav sam nisem bil okužen, bil sem le v stiku z okuženim in posledično v izolaciji. Najverjetneje sem imel tudi kakšen pokop zaradi virusa, pa tega sploh ne vem. Prav verjetno. Marsikdo me tudi pokliče po telefonu, sploh starejši, poskušam jim biti blizu in ohraniti stik vsaj prek telefona, če se drugače ne da. Neka gospa se je ustrašila zame, da se mi ni kaj pripetilo, ko je nisem mogel takoj poklicati nazaj. A življenje je bilo vedno krizno in tudi zdaj korona našega življenja ne

bo zaustavila. Te stvari se dogajajo in jih razrešujemo. Miklavževanje je sicer odpadlo, upam pa, da se bo lahko izvedla vsaj akcija z betlehemsko lučjo, da bodo skavti našli način, da bodo to izvedli. Imam pa v cerkvi še vedno vsak dan mašo, le da sem sam. Virtualnega prenosa se nisem lotil, ker nisem prištaš tega. Mislim, da je tam prevelika pozornost usmerjena na duhovnika, kar pa ni glavna tema. Tudi bližine cerkve ljudje tako ne začutijo. Mislim, da se globlji odnosi gradijo na osebni način. Računalniške naprave ne nadomestijo osebnega stika. Zanimivo, da so mi to povedali tudi otroci.«

•Nina Keder

Korona

Kadar v glavi začutiš pritisk, vedi, da korona prišla bo na obisk.
Umivaj si roke, razkuži telo, maska na ustih varovala te bo.
Kje ste prijatelji moji vsi, razred je prazen, učitelj je ni.
Včasih je šola v naravi bila, zdaj se učimo vsi kar doma.
Vse bo še dobro, vse bo lepo, kadar korone med nami ne bo.
V karanteni zdaj živimo. Vsak po svoje se uči, zdravje peša, um trpi.
Kje so časi zlatih dni ...

Avtorica Marija Cerar vsem bralcem in bralkam želi vesele praznike.

Ustvarjanje otrok v karanteni

Otroci Osnovne šole Janka Modra so bili ustvarjalni, četudi se šolajo na daljavo. Tako jih je učitelj likovnega pouka Luka Tratnik že v novembru pozval k sodelovanju, izdelovanju novoletnih voščilnic. »Idejo za voščilnice je našla ena od svetovalnih delavk, Špela Debeljak, na spletu in jo posredovala meni, nato pa sem k sodelovanju pozval naše učence. Voščilnic je bilo veliko, več kot sem pričakoval.« Voščilnice so otroci poslali organizatorjem vseslovenske dobrodelne akcije Mala pozornost za veliko veselje v Center starejših Notranje Gorice. Njihov cilj je bilo zbrati enaindvajset tisoč voščilnic, po eno za vsakega starostnika v domovih za starejše občane po Sloveniji. Tudi s pomočjo otrok naše šole so cilj več kot presegli in zbrali čez šestdeset tisoč čestitk, s katerimi bodo razveselili starostnike. Poleg čestitk otroci ustvarjajo tudi v duhu časa, v katerem se nahajamo, v času izolacije zaradi širjenja virusa covid-19. Učitelj Tratnik je otroke in njihove starše takole nagovoril: »Dragi učenke, učenci, učitelji, starši in ostali obiskovalci! Ste vedeli, da je skozi zgodovino ogromno pomembnih umetniških del, bodisi literarnih ali likovnih in celo znanstvenih, nastalo prav v izolaciji?

Shakespeare je napisal Kralja Leara leta 1606, ko se je kuga vrnila v London. Frida Kahlo je naslikala svoj slaven avtoportret, ko je bila zaradi nesreče za več mesecev priklenjena na posteljo. Mary Shelley je napisala Frankenstein, ko se je osamila doma v letu brez poletja 1816, ko je bil zaradi izbruha vulkana Mt. Tambora svet pahnen v daljše obdobje teme in epidemije kolere. Celotna teorija gravitacije je Newton razvil v času kuge! Ste morda vi, učenci, v svojem prostem času ustvarili umetniško delo, na katerega ste ponosni in bi ga želeli deliti z nami? Pošljite ga na e-mail lukatra@gmail.com in objavil ga bom na spletni strani šole!« Odziv je bil velik, nekaj primerov objavljamo tu, več pa si jih lahko ogledate na spletni strani www.os-jmdol.si.

•Nina Keder

Tradicionalni slovenski zajtrk

Glede na nenavadne čase, ki so nas doleteli, se drugače odvijajo tudi izobraževanja o čebelarstvu. Vsekakor pa nismo pozabili na tradicionalni slovenski zajtrk, kjer se promovira kakovostna slovenska hrana. Ravno na 10. obletnico je prišlo do tega, da smo učence, ki smo jih po navadi obiskali v šoli, tokrat obiskali virtualno. Učiteljica Tjaša Šinkovec nas je povabila, da se dobimo in posnamemo kratek prispevek o Čebelarškem društvu, krožku in čebelarstvu v naši dolini na sploh. Tako smo se sestali v četrtek, 12. decembra. Učiteljica in

trije predstavniki čebelarjev: Franci Kraševac, Janez Šimenc in Aleš Šuštar. Franci je povedal nekaj o Čebelarškem društvu in krožku, ki poteka na Osnovni šoli Janka Modra. Janez je predstavil šolski čebeljak in nova dognanja s področja čebeljega zajedavca varoe. Jaz pa sem predstavil pomen opravevanja kranjske sivke, čebel samotark in drugih opravevalcev. Učiteljica je posnetke združila s prispevki ostalih pridelovalcev hrane in tako je nastal 22-minutni film, ki so si ga učenci ogledali na spletni strani šole.

•Aleš Šuštar, Čebelarstvo Dolsko

Čarobni koronski božič

Najbrž si večina med nami želi, da bi bilo leto 2020 čim prej za nami. Vseeno pa bi bilo škoda čarobni december presedeti pred tv-ekranom.

Četudi v tem zadnjem mesecu ne počnete vsega, kar ste za praznike običajno počeli, napolnite dolge dneve s pozitivnimi mislimi. Čim prej, če me že niste prehiteli, prižgite vse lučke in izdatno okrasite stanovanje. Svečke na adventnem venčku so itak že na polovici, zato je čas, da okrasimo še balkon, teraso, vrt in okna. Okna polepate s papirnatimi snežinkami ali porišete z belimi flomastri. Nimate ideje, kaj narisati? Sprehodite se zvečer po vasi in videli boste, kje so doma nagajivi škrati. Upss, ... otroci!

Letos lahko božično drevo postavite tudi pred hišo, na vrt ali na teraso. Če vas bo kdo obiskal v adventnem času, lahko skodelico kuhanega vina spijete kar na prostem v prijetnem soju lučk. Kot da bi bili na prazničnem sejmu, le da na varni razdalji. Pa še na svežem zraku boste.

Naš vrt in dvorišče so letos zasedli škrati. Smreki na vrtu sem malo pristrigla veje, jih z žico povezala v snope in jim globoko do srebrnih noskov poveznila dolge kape. Ker nisem imela doma belih žogic (stiropor, plastika), sem drobna jabolka zavila v alu folijo in jih z žico pritrdila na smrečje. Kape so iz

toplega flisa, lahko pa bi bile tudi iz papirja. Če pa bo hudo mrzlo, bom skratom sešila še tople rdeče rokavičke!

Pri krašenju stanovanja uporabite prav vse okraske, ki jih boste našli. Naj zažlešči vaš dom! Pobarvajte obledelo dekoracijo prejšnjih let, kičaste plastične kroglice ovijte v nov papir, prilepite nanje perje in bleščice. Okrasite še sadna drevesa na vrtu in zimzelene grmičke. Ne sprašujte se, kaj bodo rekli sosede. Razveselili jih boste, smejali se bodo skupaj z vami! Prazne škatle različnih velikosti zavijte v svetlečo folijo. Lahko so tudi bele, rdeče ali pa zavite v rjav embalažni papir. Prevežite jih z darilnim trakom in pentljo na vrhu.

Pakete postavite pred vhodna vrata, na vrt, teraso ali na okensko polico.

Poskusite letos prijateljem, znancem ali sosedom podariti skromno darilce (kavo, čokolado, bombonjero ali piškote) nekoliko drugače. Zavijte jih v toplo blago in prevežite z volnenimi nitmi. Čisto drugačen občutek je, ko držiš v roki topel zavitek, kot če prejmeš darilno vrečko. Pa četudi je v njej zadnji model telefona! Jaz ta drobna darilca zložim na notranje stopnice in vsak obiskovalec si je (v prejšnjih letih) sam izbral drobno pozornost, ko smo se poslavljali. Seveda bo letos vse drugače. Darila bom položila pred vrata, v poštni nabiralnik ali jih pustila na vrtu. Potem pa bom poklicala obdarovanca po telefonu in mu povedala, kje ga čaka darilo. Pomežik in širok nasmech preko plotu, pa nam virusi ne morejo nič! Če pa bo kakšno darilo ostalo neodprto, ga bom pa januarja podarila sama sebi.

Še je čas za izdelavo kakšnega drobnega darila, na primer angelčka. Potrebujemo starinsko ščipalko za perilo, z okroglo glavico na koncu. Pa še kos belega tila ali čipke in belo bombažno prejo ali volno. Glavo ščipalke pobarvamo z belo barvo in narišemo obrazek. Odrežemo 6 x 20 cm veliko krilce, ki ga nabereimo na sukanec in prilepimo na ščipalko. Nanesemo lepilo na zgornji del in prevežemo z belo prejo (nalepimo). Na vrhu prilepimo angelčku še nekaj volne za lase. Pri krašenju svojega doma zaposlite še ostale družinske člane. Na sprehodu

naberite vejice (gladke, dolge od 30 do 50 cm). Otroci vam bodo pomagali pobarvati vejice, da se bodo spremenile v prijazne Božičke, ki jih lahko razporedite po vrtu ali pa zataknete sosedi pred vrata. Kakšnega lahko pustite ob poti, kjer se običajno sprehajate. Če smo se v letu 2020 kaj naučili, je to, koliko nam nekateri ljudje pomenijo. Zato poskusimo toplino deliti prav vsak dan posebej. Specimo dišeče piškote in jih podarimo sorodnikom, prijateljem in znancem pred vrati. Poskusite iz tega čudnega leta, velikokrat neprijetnega, odnesti čim več. Mogoče nam bo pa prav letošnja nenavadna sezona praznikov ostala najbolj nepozabna od vseh spominov do zdaj. Srečno!

• Mira Lukežič

Foto: Mira Lukežič

Vedno nov začetek

Adventni venec sredi naselja in adventni venčki v naših domovih nam oznanjajo vedno nov začetek priprave na božične praznike in za njimi praznovanje novega civilnega leta.

Človek je po naravi obredno bitje in bitje spomina, zato potrebuje praznovanja, ki ohranjajo spomin na pomembne dogodke, ki so minili, a imajo kljub minljivosti trajno vrednost, povezano z našim življenjem. V osebnem življenju so to rojstni dnevi, godovi in pomembne obletnice, recimo obletnica poroke, v civilnem življenju kulturni in državni prazniki, v duhovnem življenju vernega človeka prazniki, na katerih je utemeljena določena veroizpoved in filozofija. Vsako praznovanje zahteva določeno pripravo. Boljša kot je priprava, lepši in bolj osrečujoči so prazniki. Letošnja priprava in z njo praznovanje božiča in novega leta bosta drugačna, a zato vsebinsko lahko še bolj bogata in doživeta. Namesto zunanjega blišča in velike potrošnje se bomo usmerili k bistvu praznovanja, ki ni nujno vezano na zunanji izgled. Ljubezen, dobrota, pozornost in pomoč bližnjemu imajo lahko veliko večjo vrednost kot še tako veliko darilo. Duhovni pisatelj Božo Rustja pripoveduje v zgodbi z naslovom: »Srečo sem našla, ko sem osrečevala druge« o bogati gospe, ki je prišla po pomoč k psihiatru, ker se ji je zdelo, da je njeno življenje prazno in brez smisla. Psihiater je poklical starejšo žensko, ki je čistila njegovo ordinacijo, ter dejal bogati gospe: »Vprašal bom Marijo, kako je ona

našla srečo. Dobro ji prislunite«. Žena je odložila vedro in začela pripovedovati: »Mož mi je umrl za rakom. Tri mesece zatem je sina povozil avto. Ostala sem sama, popolnoma sama. Nisem mogla spati, nisem mogla jesti, kaj šele smejati se. Pomislila sem celo, da bi si vzela življenje. Ko sem se nekega večera vračala z dela, je šla za mano drobna muca. Na neki način se mi je zasmilila. Bilo je mrzlo, zato sem muco spustila v hišo. Dala sem ji mleka in posodo je polizala do čistega. Potem je začela prestiti in se drgniti ob moje noge in prvič po dolgih mesecih sem se nasmehnila. In pomislila sem: če mi je neznan pomoč drobnici muci vrnila nasmehek, me bo morda pomoč ljudem osrečila. Naslednji dan sem spekla piškote in jih nesla k sosedu, ki je ležal bolan. Vsak dan sem skušala narediti nekaj lepega za ljudi okoli sebe. Srečna sem bila, ko sem videla, da so oni srečni. Danes ne poznam nikogar, ki bi boljše spal in imel boljši tek kot jaz. Srečo sem našla, ko sem osrečevala druge.« Božični praznik kot spomin na rojstvo Božjega Sina v Betlehemu in z njim začetek našega štetja let je izrazito praznik človekove intimnosti, ki jo doživljamo lahko le v družini, ne nujno biološki. Človek je ustvarjen tako, da je jezen lahko sam, da žaluje lahko sam, le veseliti se ne more sam. Veselje in srečo je potrebno deliti. Adventni čas nas vabi,

da se pripravimo na to praznovanje, ki je na zunaj zaznamovano s številnimi dejavnostmi, od adventnega venčka do priprave jasic, božičnega večera in do polnočnice. V »sveti noči« naj bi ozavestili dejstvo, da smo tudi mi prišli na svet z nam lastnim poslanstvom. Božje rojstvo v hlevu je prepričljiv dokaz, da je enakovredno rojstvu v blišču in sijaju v neki kraljevi palači. Vsi smo ljudje z nam lastnim dostojanstvom. Zato smo z rojstvom v hlevu nagovorjeni in povabljeni, da se trudimo živeti kot ljudje. V našem času pogosto slišimo, kako nas stiskajo številne omejitve. Tega ne zanikamo, vendar gre za zdravje nas vseh in tudi našo odgovornost za bližnjega. Pozabljamo pa, koliko lepih stvari nas obdaja, kaj vse imamo, česar drugi nimajo. Imamo lepo, svobodno domovino, možnost izobrazbe, možnost zaposlitve, živimo v kulturnem okolju, ekološko še precej neoporečno. Imamo po večini lepo življenje v krogu družine in prijateljev. In če smo še kolikor toliko zdravi, potem imamo mnogo več kot večina svetovnega prebivalstva. Lepa misel pravi: »Dokler imamo spomine, obstoja preteklost. Dokler imamo upanje, obstoja prihodnost. Dokler imamo prijatelje, je lepa sedanost.« Zato pogum in srečno danes, jutri in vedno!

•Alojzij Grebenc, župnik

Popravek

V novembrski številki Pletenic smo pod članek z naslovom 90 let praznuje Rezka Trdin podpisali napačnega avtorja. Avtorica članka je Cvetka Tabor.

Karitas 30. let
 glas revnih v družbi

»Ne tisti, ki s tabo se smeje, ne tisti, ki joka s teboj, le tisti, ki s tabo občuti, resnični prijatelj je tvoj!«

Sodelavci župnijskih Karitas Dol in Dolsko se trudimo biti ljudje s čutečim srcem in delamo v okviru danih možnosti za dobro sočloveka. Zaradi omejenih možnosti delovanja v tem posebnem času so vse naše aktivnosti prilagojene zaščitnim ukrepom.

Sodelavci župnijskih Karitas Dol in Dolsko vsem občanom želimo blagoslovljene božične praznike in da bi imeli čuteče srce za stisko bližnjega. Naj vam leto 2021 prinese trdnega zdravja, neskončnega optimizma in poglobljene ljubezni do sebe in bližnjega.

Nadaljujeta tradicijo kovaštva

Nadobudna mlada kovača, Luka in Jon Kren, brata iz Kamnice, imata nadvse zanimiv hobi, ki mu posvečata velik del svojega prostega časa.

23-letni Luka in 18-letni Jon, sta se predstavila že na številnih dogodkih, nazadnje tudi na domačem Pozdravu jeseni, v oddaji Dobro jutro, na rokodelskem sejmu v gradu Tuštanj in na metalurškem dnevu v Narodnem muzeju v Ljubljani. »Začela sva z običajnim preoblikovanjem železa, potem pa so začeli nastajati noži, sekire, kasneje pa še leseni deli, ki spadajo zraven, kot so na primer ročaji. Prvič sem se tega lotil leta 2014. Najprej sem kovanje začel spremljati prek spleta, potem pa sem želel še sam poskusiti. Potreboval sem vedno več opreme in ko se mi je pridružil še brat, sva se najprej z domačega vrta preselila v večji prostor, v domačo garažo, nato pa nama je prijazna sosedica odstopila še svojo garažo, ki sva jo pospravila in imava zdaj tam vse orodje in opremo. Materiale dobiva v železarni v Črnučah ali na Koroškem, les pa nama podarijo sorodniki,« pove Luka, ki je sicer zaključil srednjo lesarsko šolo, nato pa še Višjo strokovno šolo za oblikovanje materialov v Ljubljani. Njegov brat Jon pa obiskuje 4. letnik srednje strojne šole. Čeprav izpod njunih rok nastajajo čudoviti

predmeti, kovaštvo ostaja le njun hobi, spogledujeta pa se tudi z mislijo, da bi se s tem ukvarjala profesionalno. »Za diplomu za višjo šolo sem izdelal repliko dolgega noža oziroma renesančnega meča iz Muzeja rezil v Solingenu v Nemčiji. Rada izdelujeva replike srednjeveškega orodja in orožja. Muzeji imajo običajno svoje kataloge, kjer so vsi razstavljeni predmeti objavljeni, in po teh je mogoče izdelati replike. Vedno se skušaš čim bolj približati originalu. Veliko tehnik se je pozabilo, tehnologije in materiali so se zamenjali in potem sam poizkušam, dokler ti ne uspe. V slovenskem narodnem muzeju so nama dali tudi v rokovanje nekaj originalnih mečev in nožev, da sva dobila občutek in predstavo, kako original izgleda in kakšen je na otip,« pove Luka. Na dogodkih, kjer se predstavita, svoje delo tudi v živo prikažeta. »Ljudje so navdušeni nad izdelki, cel proces je

zanimiv. Imava kovaško peč in nakovalo in v živo predstaviva izdelavo kladiv, sekir, žabljev in nožev. Tudi sicer, če koga posebej zanima, mu lahko vedno predstaviva, kaj delava, sva vedno na voljo.« Čeprav se nihče v njuni družini v preteklosti ni ukvarjal s čim podobnim, ju nadvse podpirajo. Luka se navdušuje tudi nad slikarstvom in je član dolskega slikarskega društva. Njegove slike, akvareli, so nedavno krasile tudi razstavo v paviljonih. Jon pa se v času, ki mu preostane, ukvarja še z dvigova-

Adventni 'venček' v njuni delavnici

njem uteži. Fanta tudi vesta, da je na Vidmu nekoč delovala kovačija, a to stavbo so nedavno porušili in na njenem mestu bo stala nova stanovanjska hiša. »Nasledniki tistega kovača so nama podarili del opreme, staro nakovalo, klešče, kladiva, nekaj materiala in drobnarij ter orodje za kovanje žabljev. Kovač je umrl enkrat v osemdesetih letih. Mislim, da ima kovaštvo še prihodnost, sploh če bi se povezali s tujino. V tujini je vedno več kovačev, vedno bolj se ceni ročno delo in postaja popularno. Midva si v prihodnosti želiva še večjo delavnico, saj je zdajšnja po nekaj letih delovanja že napolnjena. Želiva si tudi kakšnih zanimivih projektov. V izziv bi nama bilo na primer izdelati en velik meč. V istanbulskem muzeju imajo tri metre dolg več, takega na primer bi izdelala.« •Nina Keder

Priporočata

Zaradi svoje ljubiteljske strasti sta seveda obiskala že številne muzeje, še posebej pa vam priporočata tale obisk: »Če tudi vas zanima staro orožje in orodje, obiščite muzeje z vojaško opremo na Dunaju in v Muenchnu, še posebej pa priporočam muzej Landeszeughaus v Gradcu. V 17. stoletju je bilo tam skladišče orožja in zdaj imajo v treh nadstropjih razstavljene predmete. Ni moderen muzej z vitrinami, ampak res avtentičen, tak kot nekoč.«

Neobičajno leto tudi za upokoјence

Letošnje leto delovanje Društva upokoјencev Dol-Beričevu zaznamuje korona virus in ukrepi za zaježitev njegovega širjenja. Ne glede na ambiciozen načrt je bilo potrebno marsikatero aktivnost odložiti na zdravju prijaznejše čase. Tako smo bili že v prvem valu prisiljeni namesto na tradicionalnem letnem zboru članov poročila o delu in finančnem stanju ter program dela sprejeti na upravnem odboru. Hkrati smo do nadaljnjega podaljšali mandat funkcionarjem Društva ter članom komisij in odborov. Letošnje leto bi moralo biti volilno, ker pa občnega zbora ni bilo mogoče izpeljati, smo mandate – po navodilu Zveze društev upokoјencev – preprosto podaljšali. Prav tako je korona virus preprečil

strokovne ekskurzije, ki smo jih načrtovali za letos, in tudi poletno srečanje članov Društva s piknikom. Tako smo izvedli le tiste aktivnosti, ki niso bile v nasprotju z vladnimi ukrepi. Obdarovali smo člane Društva, stare 80, 90 in 95 let, in z njimi prijetno pokramljali, seveda vse v mejah dovoljenega druženja. Naše članice in člani so tudi letos sodelovali v drugih društvenih in sekcijah v okviru občine. Tudi tukaj so bile aktivnosti podrejene varovanju zdravja in zato verjetno izvedene v manjšem obsegu. Z veseljem pa lahko napovemo, da bo tradicionalno novoletno obdarovanje članov, starejših od 75 let, tudi letos. Spet nam je na pomoč priskočila Občina in z njeno pomočjo bodo darila lahko nekoliko bogatejša. Razdelili jih bomo na način, kot ga bodo dopuščale razmere časa in okoliščine vsakega posameznega obdarovanca, tako da ne bomo ogrožali naših najstarejših članov. Želimo si, da se razmere čimprej umirijo, da bomo lahko, brez nevarnosti za zdravje, pokramljali in se posvetili našim tradicionalnim aktivnostim. Do takrat pa: pazite na svoje zdravje in bodite dobro.

• Marija Lukežič, Društvo upokoјencev Dol-Beričevu

Dolgoletni podpredsednik DU Dol-Beričevu Peter Kunštič ob njegovi 80-letnici z ženo Anico, ki je tudi poverjenica Društva.

SLOVENIJA

Društvo Gurman

Poštna znamka, oblikovana v Dolu

V tem prazničnem času ima občina Dol pri Ljubljani tudi posebno čast – namreč ena od decembrskih znamk je bila oblikovana ravno v naši občini. Gurman, društvo dobrih okusov s sedežem na Vidmu je zaslužno za avtorstvo čudovite znamke. Poudarili so, da je znamka igriva, optimistična in kakor nalašč za te turobne čase. Naprodaj je tudi v obliki darilnega bloka kot čestitka z dvanajestimi znamkami.

• Nina Keder

Seznam kmetij v občini Dol pri Ljubljani, kjer vam ponujajo svoje pridelke

Ime	Priimek	Domače ime	naslov in hišna št.	telefon	GSM	Dosegljivost	Ponudba
Marjan in Vera	Belcijan	Pr' Sirk	Kleče pri Dolu 14	01 56 47 565	051 353 165		mleko, mlečni izdelki, žganje, sadni kis, peka iz nove krušne peči
Janez in Tatjana	Bitenc	Pr' Goset	Kleče pri Dolu 21	01 56 47 501	041 336 571		vsa zelenjava, žito, sadje, jabolčni kis, mošt, domač kruh in potice
Jelka in Janko	Godec	PR HRVAT	Dolsko 39				mleko
Silvester	Grilj	KMETIJA TRAVNARJU	Križevska vas 12	01 56 47 368	051 441 126		začasno samo sir
Tomaž in Marija	Hilbert	Pr' Hrašar	Senožeti 16		031358439, 041 533 267	PO 16.00	vsa zelenjava in krompir (sezonska zelenjava)
Janez	Kralj	Pr' Antonovc	Brinje 12	01 56 26 782			sezonska zelenjavakis, zelje in repa, strokovno škropljenje večjih površin
Stanislav	Kralj	Pr' Slavkot	Brinje 14	01 56 26 785			povrtnine, živinoreja
Darka	Levičar	Pr' Jernač	Laze pri Dolskem 44	01 56 47 738	051 816 931, 041 801 778		sezonski pridelki, kis, med, kapsl iz sadja
Marjan	Majdič	Pr' Medišku	Brinje 5	01 56 26 789	041 334 319		zelenjava, žito
Jožef	Pokovec	Pr' Vehuc	Zagorica pri Dolskem 12	01 56 47 276			sadje, krompir, žganje, kis, krlji
Mojca in Franci	Rak	Pr' Kovač	Kleče pri Dolu 16	01 56 47 572	041 568 982	Od 8:00 do 18:00	Zelenjava, krompir
Ivanka	Rihtar	Pr' Flajšman	Beričevu 48	01 56 26 170	041 506 140		zelenjava
Frančiška in Blanka	Slabanja	Pr' Mežnarju	Beričevu 26	01 56 268 53	031 635 959		zelenjava, prireja govejega mesa
Andrej	Šimenc	Pr' Pečnikar	Zaboršt pri Dolu 12	01 56 47 776	041 880 020		krompir, zelje, zelenjava
Jože	Uštinc	Pr' Uštinc	Beričevu 40	01 56 26 839	051 321 226		zelenjava, prodaja sadik
Janez in Milena	Velepce	Pr' Velepce	Beričevu 21	01 56 26 862, 01 56 27 127	031 568 000, 031 802 222		jagode, krompir, korenje, solata, zelje
Vinko	Vode	Pr' Jakopc	Vinje 32	01 56 47 186	040 377 090		jabolka
Maks	Zajc	Pr' Zajč	Dol pri Ljubljani 8	01 56 47 590	041 334 895		zelenjava (zelje), krompir
Rok, Mateja in Andrej	Žle	Pr' Vadamuc	Beričevu 45	01 562 61 71	041 950 790		vsa zelenjava, začimbe in vseh vrst solate, sadike za zelenjavo/ zelje, repa, sarma

V pričakovanju čarobnega božiča
In novega, neznanega leta
je najlepše, ko se zavemo,
da se nas je nekdo spomnil
ter nam v prihajajočih dneh
zaželel obilo topline, miru
zdravja in dobre volje.

Vesel božič in zdravo,
srečno novo leto 2021.

**DRUŠTVO UPOKOJENCEV
DOLSKO**

Vse, kar je slabo,
z novim letom naj zbledi!
Vse, kar je dobro,
naj raste in cveti!
Naj v prazničnem miru sreča nežno vas
objame!
Vse, kar je lepo, naj za vekomaj ostane!

Spoštovani člani in članice DU Dol -
Beričevo in vsi občani!

Poslavljam se od nepozabnega
starega leta in z velikim
pričakovanjem zremo v prihajajoče
2021.

Želimo vam lepe božične praznike, v
novem letu pa naj bodo vaši zvesti
spremljevalci predvsem dobro
zdravje, osebno zadovoljstvo in mir.

DU Dol - Beričevo

Naj vam mile melodije
tamburic prinesejo veselje,
radost, zdravje in tiho srečno
v vseh trenutkih leta 2021.

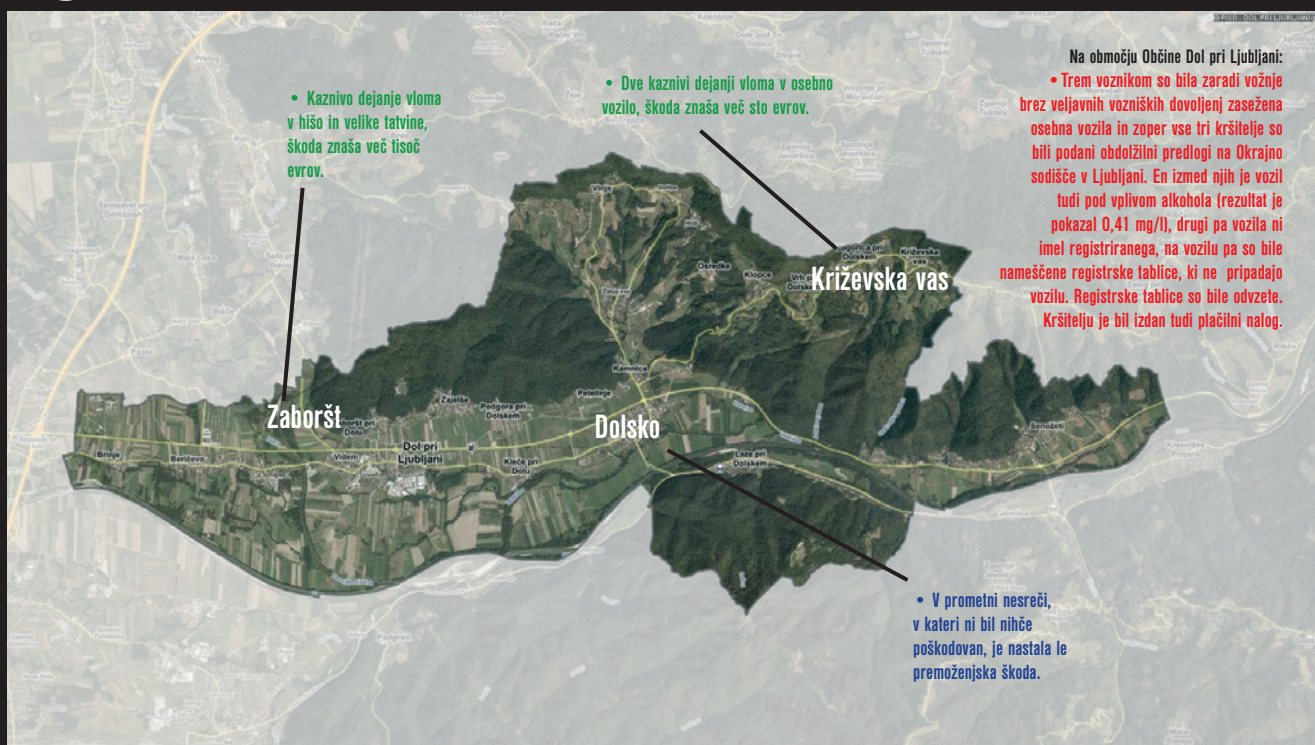
**Kulturno društvo Senožeški
tamburaški orkester**

Naj bo leto 2021 prijazno,
svetlo in polno prijateljstva ter
sreče in zdravja.
Vesele božične in novoletne
praznike vam želi
**KO ZB za vrednote NOB Dol
Dolsko**

Črna kronika

za obdobje med 1. in 30. novembrom 2020

● Kriminaliteta ● Prometne nesreče ● Ostalo

2021

**Želimo vam polno
iskric, topline in
širokih nasmehov!**

TURISTIČNO DRUŠTVO
Dolsko

